

- b) Artikel 2 i protokol nr. 6 til EMK:
 »En stat kan i sin lovgivning foreskrive dødsstraf for handlinger, der er begået i krigstid eller under overhængende fare for krig; en sådan straf må kun anvendes i de tilfælde, der er fastsat i loven og i overensstemmelse med dens bestemmelser ...«.

ARTIKEL 3⁴³⁾

Ret til respekt for menneskets integritet

1. Enhver har ret til respekt for sin fysiske og mentale integritet.

2. I forbindelse med lægevidenskab og biologi skal især følgende respekteres:

- a) frit og informeret samtykke fra den berørte person i overensstemmelse med lovens bestemmelser
- b) forbud mod racehygiejnisk praksis, navnlig praksis, der har til formål at udvælge mennesker
- c) forbud mod kommercialisering af menneskekroppen og dele heraf som sådan
- d) forbud mod reproduktiv kloning af mennesker.

Forklaring

1. I sin dom af 9. oktober 2001 i sag C-377/98, Kongeriget Nederlandene mod Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union, præmis nr. 70 og 78-80, Sml. 2001, s. 7079, bekræftede Domstolen, at en grundlæggende ret til menneskelig værdighed er et element i EU-retten, og at den inden for lægevidenskab og biologi omfatter donors og modtagerens frie og informerede samtykke.

2. Principperne i chartrets artikel 3⁴⁴⁾ findes allerede i konventionen om menneskerettigheder og biomedicin, der blev vedtaget inden for rammerne af Europarådet (STE 164 og tillægsprotokol STE 168). Chartret skal ikke fravige disse principper og forbyder altså kun reproduktiv kloning. Den hverken tillader eller forbyder andre former for kloning. Den forhindrer altså ikke lovgiverne i at forbyde de øvrige former for kloning.

3. Omtalen af racehygiejnisk praksis, navnlig praksis, der har til formål at udvælge mennesker,

tager sigte på tænkte situationer, hvor der tilrettelægges og gennemføres udvælgelsesprogrammer, der f.eks. indebærer steriliseringer, tvangsgraviditeter, etniske tvangsægteskaber osv., alt sammen handlinger, der betragtes som internationale forbrydelser i henhold til Rom-statutten for Den Internationale Straffedomstol, der blev vedtaget den 17. juli 1998 i Rom (jf. artikel 7, stk. 1, litra g).

ARTIKEL 4⁴⁵⁾

Forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Forklaring

Den ret, der fastlægges i artikel 4¹⁾, svarer til den ret, der er sikret igennem artikel 3 i EMK, hvis affattelse er identisk: »Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.« I henhold til chartrets artikel 51, stk. 3⁴⁶⁾, har den samme betydning og omfang som denne artikel.

ARTIKEL 5⁴⁷⁾

Forbud mod slaveri og tvangsarbejde

1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.

2. Ingen må pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde.

3. Menneskehandel er forbudt.

Forklaring

1. Den ret, der fastlægges i artikel 5⁴⁸⁾, stk. 1 og 2, svarer til den enslydende artikel 4, stk. 1 og 2, i EMK. Den har altså samme betydning og omfang som denne artikel i overensstemmelse med chartrets artikel 52, stk. 3⁴⁹⁾. Heraf følger:

- ingen begrænsning kan lovligt berøre den ret, der er fastsat i stk. 1.
- begrebet »tvangs- eller pligtarbejde« i stk. 2 skal forstås under hensyntagen til de »negative« definitioner i artikel 4, stk. 3, i EMK:

⁴⁵⁾ Artikel II-64 i forfatningen.

⁴⁶⁾ Artikel II-112, stk. 3, i forfatningen.

⁴⁷⁾ Artikel II-65 i forfatningen.

⁴⁸⁾ Artikel II-65 i forfatningen.

⁴⁹⁾ Artikel II-112, stk. 3, i forfatningen.

⁴³⁾ Artikel II-63 i forfatningen.

⁴⁴⁾ Artikel II-63 i forfatningen.